

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 2. september 2020 blev i sag nr. 94743:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har en bygningsforsikring. I klageskema af 23/1 2020 til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Kort redegørelse for sagen

Sagen vedrører klagers nabos tilbygning, ombygning og renovering af huset ... – der er en del af et dobbelthus, hvor klager bor i den anden del af dobbelthuset – og dettes indvirkning på tilstanden af klagers hus ..., herunder særligt genopførelsen af skelvæggen.

Da klager var bange for, at hans del af ejendommen ved den skete nedrivning var blevet destabiliseret, kontaktede han indklagede Tryg, hvorefter taksator ... besigtigede ejendommen og indklagede antog et ingeniørfirma til at besigtige ejendommen.

Der blev herefter udført en række skadesbegrænsningsforanstaltninger.

Efter sigende skulle der fra [ingeniørfirma] efter skelvæggens opførsel være foretaget en besigtigelse, hvor de pågældende arbejder er blevet godkendt. Der skulle for dette været udarbejdet et notat til indklagede. Dette er imidlertid aldrig udleveret til klager.

Opmærksomheden henledes på, at det fremgår klart af dommens side 7 følgende:

'Det lægges til grund, at opførelsen af den blivende væg til erstatning for den oprindelige skelvæg mellem ejendommene blev opført af sagsøgtes entreprenør efter aftale med sagsøgers forsikringsselskab.'

Det er således indklagede, der har rekvireret det udførte arbejde, og derfor overfor sin forsikrings-tager (klager) må hæfte for arbejdets fagmæssige korrekthed. Det synes ikke rimeligt, at risikoen herfor påhviler klager.

Det bemærkes, at klager har forsøgt at gøre krav gældende overfor sine naboer, jf. den vedhæf-tede dom, ligesom det bemærkes, at det pågældende entreprenørfirma, som utvivlsomt er er-statningsansvarlig for det udførte arbejde, er gået konkurs.

Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?

Betaling af kr. 1340.000,00, som er udbedringsomkostninger vedrørende klagers skade."

Selskabet har i brev af 15/4 2020 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen såle-des:

"Indledningsvist opfordres klagers advokat til at fremlægge udskrift af de vidneforklaringer, der har været i forbindelse med den dom, som er indsendt som bilag. Baggrunden for denne anmod-ning er dels advokatens anbringende i domssagen, hvor advokaten i påstandsdokumentet klart tilkendegiver, at mangelskravet vedrørende den opførte skillevej er et forhold mellem sagsøger og sagsøgte og ikke vedrører Tryg, jfr. tillige bilag 4."

Klagerens advokat har i brev af 16/4 2020 til nævnet bl.a. anført:

"I forlængelse af indklagedes meddelelse af d.d. har jeg netop uploadet dom, samt retsbog fra ho-vedforhandlingen og retsbog med tilkendegivelse.

Forklaringerne i sagen er desværre ikke gengivet nogle af stederne ..."

Selskabet har i brev af 29/4 2020 til nævnet bl.a. anført:

"2.0 Indledning

Klagen vedrører hvorvidt selskabet skal betragtes som rekvirent af det arbejde, som en entrepre-nør har udført i forbindelse med skader på klagers ejendom forvoldt ved, at klagers nabo rev sin del af ejendommen ned.

Forholdet skal vurderes over klagers husforsikring, der er tegnet med betingelser 1409 (bilag A betingelser). Forsikringen var tegnet med de dækninger, der fremgår af policen (bilag B).

Forsikringen er opsagt af kunden med ophør pr. 1. januar 2020.

3.0 Kort sagsfremstilling

Da spørgsmålet i ankenævns sagen vedrører spørgsmålet om, hvorvidt selskabet er rekvirent af den entreprenør, der udførte arbejdet, vil vi ikke udarbejde en fuldstændig sagsfremstilling.

Den 8. september 2016 anmeldte klager telefonisk, at der skulle være sket pludselige skader i for-bindelse med, at klagers nabo havde revet sit hus ned (bilag C telefonreferat af 8/9 2016).

Ejendommen blev besigtiget den 15. september 2016, og dagen efter udarbejdede taksatoren en rapport (bilag D).

Af rapporten fremgår det blandt andet, at der efter taksatorens opfattelse var en ansvarlig skadevolder, hvorfor selskabet rejste et regreskrav mod entreprenøren ... Dette selskab er efterfølgende ophørt med at eksistere.

Desuden fremgår det af rapporten, at selskabet ville engagere en ingeniør til at fastslå, hvilke tiltag, der skulle foretages til at imødekomme den umiddelbare fare for, at der skulle ske yderligere skader på ejendommen.

Ingeniørens første rapport forelå den 18. september 2016 (bilag E), og den midlertidige afstivning af væggen blev udført. På dette tidspunkt var den pågældende væg en skillevæg mellem de to halvdele af dobbelthuset.

Den 31. oktober 2016 havde ingeniøren udarbejdet sit andet notat (bilag F). I dette notat redegør ingeniøren for hvilke tiltag, der bør foretages for at udbedre skaden, samt sikre, at væggen kan fungere som en skillevæg, under hensyntagen til naboens byggeprojekt.

På baggrund af en telefonsamtale med entreprenøren sender taksatoren den 2. november 2016 rapporten til entreprenøren og anmoder denne om at fremkomme med et tilbud på udbedringen (bilag G).

Samme dag sender selskabet en mail til naboen, som der også er rejst regreskrav mod (bilag H), ligesom forsikringstageren underrettes den 7. november 2016 og anmodes om stillingtagen (bilag I).

Den 7. november 2016 accepterer såvel klager og naboen den foreslåede fremgangsmåde (bilag J), og samme dag sender selskabet en mail til entreprenøren, og i denne mail påpeger selskabet over for entreprenøren, at tilbuddet skal være stilet til såvel forsikringstager som naboen (bilag K).

På baggrund af en mail fra naboen uddybede selskabet den 8. november 2016 over for naboen, hvorfor begge parter skulle stå som rekvirent af arbejdet (bilag L). Det fremgår blandt andet heraf, at eventuelle mangelskrav i forbindelse med entreprenørens arbejde skulle påtales af klager og naboen og ikke af Tryg forsikring. Samtidig orienteredes entreprenøren om, hvem der skulle stå som rekvirent af arbejdet, samt på tilbuddet (bilag M).

Entreprenøren svarede ved mail af 10. november 2016 (bilag N).

Idet selskabet også havde rejst regreskrav mod entreprenøren, rettede denne henvendelse til en advokat, der rettede henvendelse til selskabet den 11. november 2016 (bilag O).

Denne henvendelse besvarede selskabet den 22. november 2016 (bilag P).

Den 2. december 2016 rettede entreprenøren på ny henvendelse til selskabet (bilag Q).

For ikke at forsinke byggeprojektet yderligere, samt for at forsøge at hindre yderligere skader på ejendommen valgte selskabet efter omstændighederne og uden præjudice at acceptere, at regningen blev udstedt til klager (bilag R).

Den 13. februar 2017 modtog selskabet en mail fra entreprenørens bogholder, og med mailen fulgte regningen for udført arbejde.

Det viste sig efterfølgende, at arbejdet vedrørende ændringen af skillevæggen til en bærende væg ikke var udført håndværksmæssigt korrekt, og klagers advokat udtog den 2. februar 2018 stævning mod naboen fremlagt af klager i ekstrakten.

Efter rettens tilkendegivelse rettede klagers advokat den 27. september 2019 henvendelse til selskabet (bilag T) og denne henvendelse blev besvaret den 30. september 2019 (bilag U).

Den 15. november 2019 rejste klagers advokat krav mod Tryg (bilag V), og denne henvendelse blev besvaret den 29. november 2019 (bilag W).

Sagen blev herefter indbragt for Nævnet.

4.0 Forsikringen

I henhold til betingelserne dækker forsikringen en række hændelser, som har medført skader på ejendommen.

Endvidere dækker forsikringen omkostninger til afværgelse af umiddelbar fare for skader på bygningen.

Erstatningen opgøres til det på skadetidspunktet vil koste at reetablere det skadede på samme måde og samme sted.

6.0 Vores argumentation

Indledningsvist henledes nævnets opmærksomhed på, at da Tryg ikke var part i den sag, som dommen refererer til, vil dommen ikke kunne tillægges præjudiciel betydning i relation til nærværende sag.

Samtidig henledes nævnets opmærksomhed på, at klagers advokat i dommen har taget et bindende processuelt standpunkt, idet advokaten klart i påstandsdokumentet anfører, at mangelsansvaret vedrørende den pågældende væg ikke er et forhold der vedrører Tryg, jfr., ekstrakten (fremlagt af klager) side 39.

Selskabets taksator blev indkaldt som vidne i sagen, og selskabet har efterfølgende opfordret klagers advokat til at fremlægge udskrift af vidneforklaringerne, hvilket tilsyneladende ikke har været muligt for klagers advokat.

Taksatoren har fremsendt en redegørelse for sin oplevelse i retten, der var taksatorens første oplevelse som vidne (bilag X).

Henset til klagers advokats processuelle standpunkt i påstandsdokumenter, kan det undre, at advokaten alene skulle have spurgt til rekvirentrollen, men som det fremgår af taksatorens redegørelse afviste denne klart, at selskabet skulle have været rekvirent af entreprenøren.

At Tryg ikke skulle være rekvirent af entreprenørerne fremgår endvidere af bilagene H-K, hvor begge parter i dommen orienteres om og accepterer, at de skal stå som rekvirent i forhold til entreprenøren.

Selskabet havde rejst et regreskrav mod entreprenøren, idet selskabet var af den opfattelse, at nedbrydningen, der ikke var godkendt på nedbrydningstidspunktet, ikke blev foretaget korrekt, idet der blev anvendt en bobcat med lufthammer i nærheden af klagers ejendom.

I forbindelse med regreskravet mod entreprenøren engagerede denne en advokat, og da arbejdet med udbedringen, sikring mod yderligere skader og opførelsen af naboens hus ikke kunne fortsætte, accepterede selskabet efter omstændighederne og uden præjudice overfor entreprenørens advokat, at det alene var klager, der skulle stå på regningen.

Entreprenøren påbegyndte arbejdet, men rettede ikke henvendelse til ingeniøren under udførelsen af dette, hvorfor ingeniøren ikke havde mulighed for at konstatere, at arbejdet blev udført korrekt i forhold til de anvisninger, som var udstedt af ingeniøren.

Et forsikringsselskabs forpligtigelse i forbindelse med en dækningsberettigende skade består i at opføre en forsikringserstatning og udbetale i takt med udbedringen, og selskabet har som udgangspunkt ikke noget ansvar for udførelsen af reparationen, jfr. bl.a. kendelse 92480.

Det er fortsat selskabets opfattelse, at vi klart fra starten af har meldt ud, at selskabet ikke ville stå som rekvirent af det udførte arbejde.

Det arbejde, der er udført, er reelt en ændring af en skillevæg, der ikke var bærende, til en bærende gavl.

I henhold til betingelserne skulle erstatningen være beregnet til det det ville koste at genopføre en ikke bærende skillevæg samme sted.

Det er således selskabets opfattelse, at det med de foretagne udbetalinger har opfyldt de retslige forpligtigelser, der er på forsikringen, og at etableringen af en bærende gavl må betragtes som en forbedring af ejendommen.

Endvidere vil etableringen af en bærende gavl ikke kunne betragtes som en afværgeforanstaltning for en umiddelbar fare, idet faren for yderligere skader ikke var umiddelbar nært forestående.

Sammenfattende må vi fastholde, at vi ikke har været rekvirent af entreprenøren, samt at vi ikke kan tilbyde yderligere erstatning i denne sag.

Afslutningsvist henledes nævnets opmærksomhed på, at i henhold til nævnets vedtægter bærer hver part egne omkostninger for sagens behandling i nævnet, hvorfor selskabet ikke vil kunne imødekomme et eventuelt honorarkrav fra klagers advokat."

Til dette har klagerens advokat fremsendt brev af 13/5 2020, hvori det bl.a. er anført:

"Det er efter klagers opfattelse og som også tidligere anført oplagt, at det er indklagede, der har stået som rekvirent på arbejderne i sagen.

Dette er også lagt til grund af retten på baggrund af parts- og vidneforklaringer afgivet under strafansvar, og sagens materiale i øvrigt.

...

Forholdet underbygges endvidere tydeligt af sagens bilag, herunder bilag S (regningen fra entreprenøren), bilag R, bilag N (tilbuddet fra entreprenøren), bilag M og for så vidt også af bilag J, som er klagers accept, men ikke af noget tilbud, men en accept af et løsningsforslag.

Opmærksomheden henledes dog på, at klager allerede på daværende tidspunkt meddeler følgende *'Jeg syntes dog at det er bekymrende at der intet materiale forligger omkring udførelsen af den nye brandmur med kam' (note nr.2) fra bjælke/ag til kip.'*

Klager har således allerede på daværende tidspunkt gjort indklagede opmærksom på sine bekymringer i forhold til sagen.

Det fremstår således efter klagers opfattelse tydeligt, at det er indklagede, der har styret processen, bestilt de nødvendige rapporter fra [ingeniørfirma] og truffet beslutninger om arbejdets udførelse, ligesom det er indklagede, der har bestilt og betalt det rekvirerede arbejde.

Det bestrides, at der i den fremlagte dom skulle være taget et bindende processuelt standpunkt, blot fordi klager i retssagen forsøgte at gøre kravet gældende overfor naboen i sagen.

Taksators redegørelse for sin oplevelse i retten synes i øvrigt at være noget kortfattet og ufuldstændig, men i og med at dommen beklageligvis er afsagt uden gengivelse af vidneforklaringer giver det næppe mening at gøre yderligere ud af dette punkt, også fordi taksator, jf. bilag X, klart redegør for, at hans erindring om forløbet er begrænset, hvilket dog kan nævnes også var oplevelsen i forbindelse med vidneafhøringen.

Der er således tale om en sag, hvor klager har forsøgt at rejse en sag mod sin nabo, og indklagede har forsøgt at rejse et regreskrav mod entreprenøren.

Klager er ikke bekendt med, hvorledes sagen omkring regreskravet mod entreprenøren faldt ud.

Klager kan dog meddele, at klager ikke anså det for formålstjenligt at anlægge retssag mod entreprenøren (som utvivlsomt er ansvarlig i sagen), da denne var gået konkurs.

Der synes at være enighed mellem parterne om, at det rekvirerede arbejde ikke er udført håndværksmæssigt korrekt.

Klager er enig i, at et forsikringsselskabs forpligtelse normalt i forbindelse med en dækningsberettigede skade består i at opføre en forsikringserstatning og udbetale i takt med udbedringen.

I nærværende sag adskiller sagen sig dog, idet indklagede fra starten af foretog en meget aktiv og skadebegrænsende rolle, og i den forbindelse som led i skadebegrænsningen bestilte det udførte arbejde.

Der synes i øvrigt ikke fra indklagedes side at foreligge en protest i forhold til, at regningen var udstedt til indklagede, som da også har betalt/udlagt denne regning.

Det bestrides således, at selskabet med de foretagne udbetalinger har opfyldt de retlige forpligtelser der er på forsikringen, og det bestrides, at etablering af en bærende gavl må betragtes som en forbedring på ejendommen.

Dette gælder særligt, når der henses til det håndværksmæssige mangler der er ved det udførte arbejde.

Det er efter klagers opfattelse ikke afgørende, om etablering af en bærende gavl kan betragtes som en afværgeforanstaltning for en umiddelbar fare, og om faren for yderligere skade på daværende tidspunkt var nært forestående, idet der ikke kan være tvivl om, at indklagede har bestilt det udførte arbejde.

Om dette har været en afværgende foranstaltning og om faren for yderligere skader umiddelbart har været nært forestående, er således ikke klagers risiko.

Da indklagede således har stået for skadesbegrænsningen i nærværende sag, må indklagede også være forpligtet til at følge denne skadesbegrænsning helt til dørs og sikre, at den udføres håndværksmæssigt korrekt.

Da dette beklageligvis ikke er sket i nærværende sag, og arbejdet ikke er udført håndværksmæssigt korrekt, må indklagede i dette særlige tilfælde være ansvarlig overfor klager for udbedringsomkostningerne i sagen.

Det er således sammenfattende klagers opfattelse, at indklagede har været rekvirent af entreprenøren, og at dette underbygges af oplysningerne i sagen, hvorfor indklagede bør tilpligtes at betale den opkrævede erstatning i sagen.

Afslutningsvis bemærkes, at der efter klagers opfattelse er mulighed for at tillægge klager et beløb til dækning af advokatudgifter i særlige tilfælde, hvilket gør sig gældende i nærværende sag, som er usædvanlig og særdeles kompleks."

Hertil har selskabet i brev af 3/6 2020 til nævnet bl.a. anført:

"Advokaten lægger i sit indlæg stor vægt på byretsdommen.

Selskabet var som bekendt ikke part i sagen, og hvis det havde været klagers advokats opfattelse, at selskabet var rekvirent på arbejdet, burde klagers advokat have medinddraget selskabet i sagen.

Som det fremgår af klagers advokats påstandsdokument, var det advokatens opfattelse, at sagen alene vedrørte et forhold mellem naboen og klageren, og at selskabet ikke havde part i sagen.

Det er fortsat vores opfattelse, at klagers advokat dermed har indtaget et bindende processuelt standpunkt.

Efter det for os oplyste var det lidt af en overraskelse for vores taksator, at udspørgningen alene vedrørte rekvirentrollen.

Endvidere kan det konstateres, at blandt andet bilagene H-K ikke var fremlagt i byretten, hvorfor byretsdommeren ikke har haft mulighed for at tage disse bilag med i sine overvejelser omkring sagen udfald.

I den forbindelse henledes nævnets opmærksomhed på, at netop disse bilag dokumenterer, at selskabet ikke ønskede at være rekvirent i sagen, samt at såvel klager som klagers nabo accepterede den foreslåede fremgangsmåde, herunder hvilket selskab, der skulle stå for udførelsen af arbejdet.

Vedrørende advokathonorar fastholdes det, at hver part skal bære egne omkostninger ved sagens førelse for Ankenævnet, samt at advokatens tidligere ageren overfor selskabet ikke har ført til en løsning af sagen."

Heroverfor har klagerens advokat i brev af 16/6 2020 til nævnet bl.a. anført:

"I forlængelse af skrivelse af 3. juni 2020 fra indklagede bemærkes, at det er korrekt, at selskabet som udgangspunkt ikke var part i sagen.

Der var imidlertid tale om en erstatningssag, hvorfor det ikke gav mening at medinddrage indklagede.

Spørgsmålet om, hvorvidt selskabet var rekvirent på arbejdet, er et andet spørgsmål, end det der var relevant for erstatningssagen, hvor spørgsmålet var, om naboen kunne gøres ansvarlig for de i sagen omhandlede skader, hvilket som bekendt ikke var tilfældet, blandt andet fordi naboen ikke var rekvirent på arbejdet, og fordi byretten ikke mente, at naboen hæftede for en selvstændigt virkende tredjemands arbejde.

Det kan næppe herske tvivl om, at årsagen til fejlen – hvilket også fremgår af byretsdommen – var de udførende entreprenørers arbejde.

Af denne grund bliver det særdeles relevant, hvem der rekvirerede de udførende entreprenører til det i sagen omhandlede arbejde, og dette var netop indklagede.

...

Det er korrekt, at bilagene H-K indeholder indikationer på, at selskabet har meddelt, at man ikke ønskede at være rekvirent i sagen, men faktum er, at selskabet rent faktisk var rekvirent i sagen, og dette er det afgørende for bedømmelsen af nærværende sag.

...

Advokathonorar for sagens behandling ved Ankenævnet bør der ... være dækning for i en sag, som den pågældende, der efter klagers opfattelse er af meget speciel karakter, og hvor det i øvrigt kan konstateres, at det indklagede selskab sandsynligvis har anvendt betydelig flere penge på at forsøge at afværge en skade, hvilket som bekendt ikke er lykkedes end på blot at betale klager for udbedring af den nu konstaterede mangel/skade."

Ankenævnet for Forsikring

9.

94743

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget plantegning og fotos af dobbelthuset. Nævnet har også modtaget klagerens police, hvoraf det fremgår, at den forsikrede ejendom er opført i 1805. Uddrag af bilag gengives nedenfor.

Af taksators besigtigelsesrapport af 16/9 2020 fremgår bl.a.:

"Årsag til skaden Dobelthus hvor naboen ... har revet sit hus ned

Omfanget af skaden Revner samt sætninger i vores kundes hus ...

...

Skadeudbedring Afstivning af gavl samt ingeniørberegning af gavls stabilitet.

...

Anslået samlede udgifter, inkl. moms Kan ikke fastsættes før omfanget er kendt. Men et skøn 100.000 kr."

Af ingeniørfirmas notat af 19/9 2016 til selskabet fremgår bl.a.:

"Det skønnes at der er sket skader på gavlvæggen efter nedrivningen af naboejendommen samt at gavlvæggen med den tilstand som den forefindes i nu, ikke er stabil.

Ved kraftig blæsevejr vil der kunne forekomme både vindsug samt vindtryk på gavlvæggen, der kan medføre stabilitetssvigt.

Da det ved let tryk med håndfladen alene kan få gavlvæggen til at bevæge sig ind og ud i forhold til vægfladen, skønnes det, at der er alvorlig risiko for at gavlvæggen ved en kraftig vindpåvirkning kan styrte ned.

Det anbefales derfor at der snarest muligt, dels for at afstive gavlvæggen, men også dels for at beskytte gavlvæggen imod regnvejr, opsættes f.eks. vandfaste konstruktionskrydsfinerplader med tilhørende lodrette og vandrette bjælker samt skråafstivninger.

Det skønnes at gavlvæggen ikke vil kunne klare længere tids regnvejr, da dels den forvitrede og løse mørtelen i tavlet kan blive skyllet ud og dels da gavlvæggen ikke er funderet dybt, men tæt på jordoverfladen.

En opblødning af jordoverfladen fra kraftig regn vil derfor kunne medføre sætninger og underminering af væggen."

Af ingeniørfirmas notat af 31/10 2016 til selskabet fremgår bl.a.:

"... var et dobbelthus adskilt af en halvstensvæg udført som bindingsværk med ubrændte lersten. Huset er fra midten af 1800-tallet. I forbindelse med en totalrenovering ... er hele nr. [naboens hus] revet ned bortset fra en enkelt stolpe og ca. 2 m2 mur i hjørnet længst væk fra nr. [klagerens hus].

I den forbindelse er skillevæggen mellem de to huse blevet fritlagt og ved en tidligere besigtigelse den 19. september blev det vurderet at væggen ikke var stabil, hvorfor den er blevet midlertidig afstivet, som beskrevet i besigtigelsesnotat af 2016-09-19.

...

Besigtigelse den 27. oktober.

...

Forslag til udbedring af skillevæg.

Da det kun er i stueetagen at væggen har den nævnte forsætning i modsætning til 1. salen hvor gavlen står skråt mellem de to facader, er en ny muret gavl, som ellers ville være den bedste løsning, ikke rigtig mulig.

Forslaget er derfor at montere en træskeletvæg beklædt med X-finér og gips, som beskrevet nedenfor.

Topremmene i facaderne fastgøres til bjælkelaget, inden der foretages yderligere, således at de to facader er solidt forbundet via træbjælkelaget.

Den beskadigede skillevæg pilles successivt ned samtidig med at de midlertidige afstivninger fjernes, således at væggen er fastholdt under nedtagning. Samtidig skal fastholdelse af isoleringen i forsatsvæggen bagved sikres.

Der støbes et 15 cm bredt og min. 40 cm dybt fundament. Fundamentet skal dog udføres så dybt som muligt på intakt bæredygtigt lag, men dels må syldstenene i facaderne ikke undermineres, dels må gulvet [klagerens hus] ikke undermineres ...

Der indstøbes M12 ankerbolte i fundamentet pr. max. 600 mm (en ved hver stolpe) og der udlægges asfaltpap på oversiden.

Mellem fundament og 1. sal udføres der en træskellet væg udført i halvtømmer 50 mm x 100 mm, som opbygges af bundrem, toprem, lodrette stolper pr. max. 600 mm samt løsholter midt på stolperne.

De yderste stolper fastgøres til de eksisterende stolper i facaderne. Vægpanelerne afstives med et lag X-finér.

Væggen isoleres med 100 mm fastholdt isolering mellem stolper. Væggen beklædes med to lag gips uden på X-finér.

Over 1. sal udføres der en tilsvarende skillevæg i den skrå linje ..."

Af selskabets mail af 2/11 2016 til klagerens nabo (selskabets bilag H) fremgår bl.a.:

"Som aftalt hermed kopi af omtalte ingeniørrapport og e-mail fra vores taksator ... til [entreprenør].

Det er som nævnt mit håb, at vi sammen med jeres entreprenør kan finde en fornuftig løsning for alle parter, så jeres byggeri ikke forsinkes unødigt."

Ankenævnet for Forsikring

11.

94743

Af selskabets mail af 7/11 2016 til klageren (selskabets bilag I) fremgår bl.a.:

"Jeg har vedhæftet notat fra [ingeniørfirma], om hvordan vi skal sikre skillerumsvæggen/gavlen. Du må meget gerne kontakte mig ..."

Af klagerens mail af 7/11 2016 til selskabet (selskabets bilag J) fremgår bl.a.:

"Tak for fremsendte, jeg syntes at det lyder som en god løsning som jeg hermed accepterer.

Jeg syntes dog at det er bekymrende at der intet materiale forligger omkring udførelsen af den 'nye brandmur med kam' fra bjælkelag til kip."

Af selskabets mail af 7/11 2016 til entreprenøren (selskabets bilag K) fremgår bl.a.:

"Som vi aftalte ved vores telefonsamtale d.d. gives der accept på at I åbner op for at få jer et overblik så I kan fremsende os et tilbud jf. notat nr. 2. fra [ingeniørfirma]. Som tidligere er fremsendt til jer på mail a 02-11-2016. Vi har ligeledes aftalt at jeres tilbud skal være Tryg i hænde senest tirsdag 08-11-2016. På denne mail adr.

Det er vigtigt at tilbuddet skrives til [klageren] og [klagerens nabo].

Når der er givet accept på tilbudsprisen og i er i gang med arbejdet, er det vigtigt at i tager kontakt til [ingeniørfirma] Og får aftalt tidspunkt for at han kan komme forbi og lave sin godkendelse af arbejdet.

Jeg kan ligeledes oplyse, at [klageren] har givet sin accept på, at arbejdet, jf. notat nr. 2 fra [ingeniørfirma] udføres".

Af selskabets mail af 7/11 2016 til klagerens nabo (selskabets bilag J) fremgår bl.a.:

"Blot til orientering afventer vi stadig et tilbud fra jeres entreprenør ... på opførsel af den i ingeniørrapporten beskrevne mur mv.

Når [entreprenør] fremsender tilbuddet, er det selvfølgelig vigtigt, at I også accepterer, at muren mv. bliver opført som beskrevet i ingeniørrapporten. [Klageren] har allerede accepteret fremgangsmåden.

Af hensyn til begge parter har Tryg betinget sig, at ingeniørfirmaet ... får mulighed for efterfølgende at kontrollere, at muren mv. er opført i overensstemmelse med det i ingeniørrapporten beskrevne".

Af klagerens nabos mail af 7/11 2016 til selskabet (selskabets bilag J) fremgår bl.a.:

"Vi synes at det er en rigtig god løsning og accepterer hermed tilbuddet."

Ankenævnet for Forsikring

12.

94743

Af klagerens nabos mail af 8/11 2016 til selskabet (selskabets bilag L) fremgår bl.a.:

"Jeg vil gerne vide, om vi som bygherrer kan komme til at hæfte for den opbygning af væggen ind til [klageren]. Jeg tænker om det kan komme på tale, da entreprenøren skal stille sit tilbud til både os og vores nabo og ikke til Tryg."

Af selskabets mail af 8/11 2016 til klagerens nabo (selskabets bilag L) fremgår bl.a.:

"Det er ikke tilfældet. Baggrunden for, at tilbuddet skal stiles direkte til vores kunde (og jer) er, at vores kunde (og jer) derved vil kunne rette et eventuelt mangelskrav direkte mod [entreprenør]. Tryg ønsker ikke at være mellemmand i denne forbindelse."

Af selskabets mail af 8/11 2016 til entreprenøren (selskabets bilag M) fremgår bl.a.:

"Tak for din mail med tilbud på ...

Vi accepterer prisen under forudsætning af, at du sender et revideret tilbud i pdf-format. Tilbuddet skal være stilet til [klageren] og [klagerens nabo]."

Af entreprenørs tilbud af 9/11 2016 stilet til selskabet (selskabets bilag N) fremgår bl.a.:

Tilbudet omfatter:

Nedtagning af mursten i skel samt bortkørsel af affald.

Støbning af rende min 40 cm dyb gevindjern indstøbes.

Regel skellet opstilles 45x95

100 mm isolering

16 mm x-finer plade

2 lag gips.

Pris

34.400 kr. Ex. moms

Af selskabets mail af 5/12 2016 til entreprenørens advokat (selskabets bilag R) fremgår bl.a.:

"Efter omstændighederne og uden præjudice kan vi acceptere at [entreprenør] kan udstede regning til vores forsikringstager i overensstemmelse med det i vedhæftede mail af 09-11-2016 fremsendte tilbud på kr., 34.400 excl. moms til vores taksator ...

Ankenævnet for Forsikring

13.

94743

Som ovenfor anført vil Tryg herefter omstændighederne og uden præjudice betale ovennævnte regning, idet vi fortsat forbeholder os at rejse krav overfor din klient inkl., krav om tilbagebetaling samt betaling for følgeskaderne, jfr. tidligere fremsendte korrespondance og Ingeniørrapporter."

Af entreprenørs faktura af 13/2 2017 stilet til selskabet fremgår bl.a.:

Udførelse af brandmur i henhold til tilbud.

Samlet pris	1,00	34.400,00	34.400,00
		Nettobeløb	34.400,00
		Moms 25,00%	8.600,00
		Totalbeløb	43.000,00

Af selskabets mail af 22 2016 til entreprenørens advokat fremgår bl.a.:

"Vores forsikringstager anmeldte skaden til Tryg den 08.09 med oplysning om følgende:

- Der var konstateret revner mv. på huset efter naboen ... nedrivning af huset
- Vores forsikringstager var bekymret for husets stabilitet mv.

På baggrund af ovennævnte anmeldelse foretog vores taksator ... den 15.09 besigtigelse af huset, jfr. også vedhæftede rapport med foto.

I ovennævnte rapport har [taksator] nøje redegjort for de konstaterede revner mv i vores forsikringstagers hus samt for behovet for afstivning ud fra Ingeniørfirmas bedømmelse.

[Taksator] rekvirerede derfor omgående [ingeniørfirma] til at foretage vurdering af skaderne og behov for afstivning.

...

Sideløbende med denne proces blev vores forsikringstagers nabo/bygherre ... telefonisk kontaktet og bedt om oplysning vedr. entrepriseforsikring.

Dette bl.a. for at få afklaret evt. medsikring af [entreprenør] på position 3 - ansvar for nedrivning. Vi fik oplyst, at entrepriseforsikringen var tegnet i [forsikringsselskab].

[Forsikringsselskab] sendte først den 27-09-2016 efter gentagne rykkere mail om, at forsikringen ikke omfattede ansvarsdækning om regreskrav til din klient efterfulgt af fastholdelses mail af 13-10-2016.

Din klient oplyste den 24-10-2016 telefonisk at han afviste regreskravet og efterspurgte generelt yderligere oplysninger/evt. møde.

Den 27.10. blev der herefter afholdt møde på vores forsikringstagers ejendom med deltagelse af vores forsikringstager, Taksator ..., Tryg Ingeniør ..., Ingeniørfirmaet ... samt din klient. Herefter udfærdigede Ingeniørfirmaet ... vedhæftede supplerende rapport om skaderne hos vores forsikringstager samt beskrivelse for fjernelse af afstivning.

Det blev aftalt, at din klient skulle fremsende tilbud for sikring og fjernelse af afstivningen til vores forsikringstager og naboen i nr.7.

Vores taksator ... har i fredags oplyst, at ovennævnte arbejde endnu ikke er igangsat af din klient. Baggrunden for, at din klient er anmodet om at udfærdige tilbud og udføre afstivningsarbejdet mv er at det har været væsentligt for både din klient, bygherre ... og ... samt vores forsikringstager at komme videre med processen.

Trygs taksator har derfor netop for at byggeprocessen kunne fortsættes bedt din klient om at give tilbud på og foretage afstivningsarbejdet mv iht. [ingeniørs] rapport og herefter kan der på baggrund af [ingeniørs] gennemgang af din klients ovennævnte afstivningsarbejde mv. tages endelig stilling til vores regreskrav vedr. skader mv på vores forsikringstagers hus.

For god ordens skyld oplyses at Tryg, jfr. vedhæftede mail har anmodet om at din klients tilbud udstedes direkte til bygherre [naboer] og vores kunde ... , idet vi ikke ønsker at fungere som mellemmand i denne forbindelse.

Vi afventer din bekræftelse på at ovennævnte arbejde er igangsat af din klient og at der herefter på baggrund af fornyet gennemgang af Ingeniørfirmaet ... tages endelig stilling til vores regreskrav."

Af klagerens advokats mail af 26/9 2019 til selskabet fremgår bl.a.:

Der er nu kommet vedhæftede tilkendegivelse i sagen, som desværre ikke giver min klient medhold ☹.

Jeg skal derfor på min klients vegne forespørge, om Tryg i dette helt særlige tilfælde, vil dække de konstaterede og dokumenterede skader, idet min klient ellers stilles i en helt urimelig situation i anledning af naboens byggeri?"

Af selskabets mail af 30/9 2019 til klagerens advokat fremgår bl.a.:

"Tryg Forsikring kan desværre ikke tilbyde nogen form for kulance."

Af dom afsagt den 14/11 2019 i sag anlagt af klageren imod sin nabo fremgår bl.a.:

Sagen er anlagt den 2. februar 2018.

...

Ankenævnet for Forsikring

15.

94743

Parternes synspunkter

har i sit påstandsdokument anført følgende anbringender:

"at påstanden baserer sig på skønsmandens supplerende erklæring, herunder skønsmandens svar på:

spørgsmål 1	kr. 103.000,00
spørgsmål 3	kr. 12.000,00
spørgsmål 5	kr. 18.000,00
spørgsmål 7	kr. 1.000,00

at skønsmandens supplerende erklæring underbygger sagsøgers synspunkter i sagen, således som disse er fremført både i stævning og replik, og for så vidt også i korrespondancen inden sagsanlæg,

at de af skønsmanden konstaterede forhold alle kan henføres til sagsøgte arbejder på den tilstødende naboejendom, hvorfor sagsøgte er ansvarlig for de af skønsmanden fastsatte udbedringsomkostninger i den anledning.

At sagsøgte overfor sagsøger er ansvarlig for mangler ved den opførte træskille-væg,

at sagsøger ikke har indgået aftale med sagsøgers forsikringsselskab Tryg, som har enteret med [REDACTED] Ingeniører [REDACTED] der har beskrevet udførelsesmetode ved opgørelse af skillevæg,

at det er sagsøgte entreprenør, der har opført skillevæggen,

at dette forhold under alle omstændigheder er uden betydning,

at mangelkravet vedrørende den opførte skillevæg er et forhold mellem sagsøger og sagsøgte, og ikke vedrører Tryg, jf. tillige bilag 4,

at der således foreligger en aftale mellem sagsøger og sagsøgte, eller i al fald mellem personer, der repræsenterer sagsøger og sagsøgte,

... har i deres påstandsdokument anført følgende:

Aftaleforhold

At der ikke foreligger en aftale mellem sagsøger og sagsøgte;

- At sagsøger har indgået aftale med sagsøgers forsikringsselskab TRYG, som har entereret med [redacted] som har beskrevet udførelsesmetode ved opførelse af skillevæg;
- At TRYG har indgået aftale med entreprenør, [redacted], om opførelse af skillevæg;
- At TRYG ved [redacted] har godkendt den opførte skillevæg efter besigtigelse i oktober 2016;
- At der ikke for sagsøger består et mangelskrav overfor sagsøgte, og at et eventuelt mangelskrav vedrørende den opførte skillevæg er et forhold mellem sagsøger og dennes forsikringsselskab, TRYG, samt de af TRYG ansatte rådgivere og entreprenører. Sagsøgte er derfor ikke over for sagsøger ansvarlig for mangler ved den opførte træskelletvæg;

...

Rettens begrundelse og resultat

Det lægges til grund, at det omhandlede hus er et dobbelthus, som anvendes til beboelse for sagens parter.

Det lægges til grund, at de sagsøgte de facto-nedrivning af deres del af dobbelthuset medførte, at sagsøgers del af dobbelthuset blev destabiliseret. Det findes godtgjort, at de sagsøgte entreprenør og rådgivere efter det foreliggende, herunder vidnet [redacted] forklaring, ikke havde taget højde nedrivningens påvirkning af sagsøgers ejendom i den planlagte byggeproces, hvilket må anses for at være en almindelig del af entreprenørens planlægning af og udførelse af en nedrivning under de foreliggende omstændigheder.

Det findes ved de fremlagte notater fra det rådgivende ingeniørfirma [redacted] godtgjort, at nedrivningen medførte en destabilisering af sagsøgers ejendom og at det på grund af denne destabilisering var nødvendigt, at sagsøgers forsikringsselskab sørgede for at få sikret sagsøgers del af dobbelthuset mod sammenstyrtning.

Det lægges til grund, at opførelsen af den blivende væg til erstatning for den oprindelige skelvæg mellem ejendommene blev udført af sagsøgte entreprenør efter aftale med sagsøgers forsikringsselskab.

Det kan under henvisning til besvarelsen af spørgsmål 1 i skønserklæringen af 19. december 2018 konstateres, at væggen ikke er blevet opført som projekteret af det rådgivende ingeniørfirma [redacted] i notat nr. 2 af 31. oktober 2016, herunder med støbning af fundament under væggen, og at opførelsen ikke er håndværksmæssigt korrekt udført.

Efter principperne i U.2017.1048V finder retten, at der ikke under de foreliggende omstændigheder uden lovhjemmel kan pålægges de sagsøgte, [redacted] objektivet ansvar for, at skelvæggen ikke blev opført håndværksmæssigt korrekt af deres entreprenør i forbindelse opførelse af deres del af dobbelthuset. Det forhold, at det ikke er muligt at rette kravet mod den udførende entreprenør på grund af dennes konkurs, kan ikke føre til et andet resultat.

De sagsøgte vil herefter være at frifinde.

Af forsikringsbetingelserne 1409 fremgår bl.a.:

"6.10 Andre udgifter som dækkes

I forbindelse med en dækket skade, erstatter vi følgende:

- Rimelige udgifter til redning og bevaring af de forsikrede dele af ejendommen.
- Rimelige udgifter til forhindring af en umiddelbart truende skade."

Nævnet udtaler:

Klagerens ejendom er en del af et dobbelthus opført i 1805. Den anden del af dobbelthuset blev nedrevet af en entreprenør i 2016, da de nye ejere ønskede at opføre et nyt hus. Den 8/9 2016 anmeldte klageren, at der kunne være sket pludselige skader på hans ejendom i forbindelse med nedrivningen. Efter at selskabets taksator havde besigtiget ejendommen den 15/9 2016, rekvirerede selskabet en rådgivende ingeniør, der efter at have gennemgået ejendommen den 19/9 2016 oplyste, at den mur, der havde adskilt husene i skellet, nu var ustabil og måtte afstives, da den ellers kunne styrte sammen ved kraftig vind. Ingeniøren besigtigede klagerens ejendom igen den 27/10 2016 og udarbejdede herefter et forslag til støbning af nyt fundament og opførelse af ny væg i skellet. Selskabet sendte den 2/11 2016 ingeniørens forslag til klagerens naboers entreprenør med opfordring til at fremsætte tilbud. Selskabet sendte også forslaget til klageren og klagerens naboer, som alle tiltrådte forslaget den 7/11 2016.

Selskabet aftalte den 7/11 2016 med entreprenøren, at entreprenøren senest dagen efter skulle fremsende tilbud til selskabet, og at tilbuddet skulle være stilet til klageren og klagerens naboer. Da selskabet havde modtaget tilbud på 43.000 kr. den 8/11 2016, meddelte selskabet entreprenøren samme dag, at selskabet accepterede prisen, og at entreprenøren skulle fremsende tilbuddet som pdf-fil stilet til klageren og klagerens naboer. Dagen efter fremsendte entreprenøren igen tilbuddet, som var stilet til selskabet. I en efterfølgende korrespondance med entreprenørens advokat accepterede selskabet den 5/12 2016, at entreprenøren kunne udstede sin faktura for opførelsen af den nye væg alene til klageren. Entreprenøren fremsendte herefter den 13/2 2017 faktura på 43.000 kr. stilet til selskabet.

Klageren anlagde sag imod sin naboer den 2/2 2018 med krav om erstatning for mangler ved den nye væg i skellet. Det fremgår af dom afsagt den 14/11 2019, at retten lagde til grund, at væggen i skellet ikke var opført som projekteret af den rådgivende ingeniør, at opførelsen ikke var udført håndværksmæssigt korrekt, og at retten frifandt klagerens naboer med henvisning til, at de ikke havde et objektivet ansvar for entreprenørens arbejde.

Efter at klagerens advokat havde modtaget en tilkendegivelse fra retten om, hvilken dom der kunne forventes, spurgte han den 26/9 2019 selskabet om, hvorvidt selskabet "i dette helt særlige tilfælde, vil dække de konstaterede og dokumenterede skader, idet min klient ellers stilles i en helt urimelig situation i anledning af naboens byggeri". Selskabet svarede den 30/9 2019, at det "desværre ikke [kan] tilbyde nogen form for kulance". Efter at dommen var blevet afsagt, fremsatte klagerens advokat den 15/11 2019 krav over for selskabet om dækning, hvorefter selskabet fastholdt afvisningen den 29/11 2019.

Det fremgår af sagens oplysninger, at entreprenøren er gået konkurs, og at han ikke havde en ansvarsforsikring.

Klageren ønsker, at selskabet skal dække udbedring af hans hus. Klageren har anført, at det fremgår af ovennævnte dom, at "Det lægges til grund, at opførelsen af den blivende væg til erstatning for den oprindelige skelvæg mellem ejendommene blev opført af sagsøgtes entreprenør efter aftale med sagsøgers forsikringsselskab". Klageren har også anført, at selskabet har rekvireret det udførte arbejde og derfor hæfter for, at arbejdet er udført fagmæssigt korrekt. Klageren har blandt andet henvist til tilbuddet og fakturaen, som er stilet til selskabet. Klageren har herudover bestridt, at han i retssagen mod naboerne har taget et bindende processuelt standpunkt, der forhindrer ham i at fremsætte krav mod selskabet.

Klageren ønsker også, at selskabet skal dække udgiften til advokat for sagens behandling ved nævnet. Klageren har anført, at sagen er "usædvanlig og særdeles kompleks".

Selskabet har fastholdt afvisningen og anført, at "da Tryg ikke var part i den sag, som dommen refererer til, vil dommen ikke kunne tillægges præjudiciel betydning i relation til nærværende sag. Samtidig henledes nævnets opmærksomhed på, at klagers advokat i dommen har taget et bindende processuelt standpunkt, idet advokaten klart i påstandsdokumentet anfører, 'at mangelskravet vedrørende den pågældende skillevæg er et forhold mellem sagsøgeren og sagsøgte og ikke vedrører Tryg'".

Selskabet har også anført, at selskabet "klart fra starten af har meldt ud, at selskabet ikke ville stå som rekvirent af det udførte arbejde", at "bilagene H-K ikke var fremlagt i byretten, hvorfor byretsdommeren ikke har haft mulighed for at tage disse bilag med i sine overvejelser omkring sagen udfald", og "at netop disse bilag dokumenterer, at selskabet ikke ønskede at være rekvirent i sagen, samt at såvel klager som klagers nabo accepterede den foreslåede fremgangsmåde, herunder hvilket selskab, der skulle stå for udførelsen af arbejdet".

Selskabet har herudover anført, at ifølge nævnets vedtægter bærer hver part egne omkostninger til sagens behandling i nævnet.

Nævnet bemærker indledningsvist, at det efter almindelige forsikringsretlige principper påhviler klageren at bevise, at der foreligger forhold, som er dækningsberettigende.

Nævnet bemærker også, at et forsikringsselskabs forpligtelse i forbindelse med en dækningsberettigende bygningsskade består i at opføre en forsikringserstatning og udbetale i takt med udbedring af skaden, og at selskabet som udgangspunkt ikke har noget ansvar for udførelsen af reparationen. Selskabets rolle i skadeudbedringen kan imidlertid efter omstændighederne medføre, at selskabet har pådraget sig et ansvar for udførelsen af reparationsarbejdet.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har godtgjort, at selskabet rekvirerede entreprenøren til at opføre den nye væg i skellet, og at selskabet derfor har ansvaret for den håndværksmæssige kvalitet af arbejdet. Selskabet skal derfor genbehandle sagen og dække udgifterne til udbedring af væggen i skellet mellem klagerens og naboernes hus. Nævnet be-

mærker, at det fremgår af dommen, at skønsmanden har fastsat en række beløb på tilsammen 134.000 kr., men ikke hvad de enkelte beløb vedrører.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet anmodede entreprenøren om at fremsende et tilbud, som selskabet efterfølgende accepterede, og at det ikke fremgår af sagen, at klageren blev gjort bekendt med tilbud eller accept. Nævnet bemærker, at det heller ikke fremgår af sagen, at klageren har godkendt det udførte arbejde, og at entreprenøren kunne modtage betaling for sit arbejde, hvilket understøtter, at både indgåelse og afslutning af aftaleforholdet er blevet varetaget af selskabet.

Nævnet har også lagt vægt på, at klageren alene ses at have tilsluttet sig den rådgivende ingeniørs forslag til opførelse af en ny væg i skellet, men at det ikke fremgår af sagen, at selskabet oplyste til klageren om, at han skulle stå som rekvirent af entreprenørens arbejde. Nævnet henviser til sin afgørelse i sag nr. 88.446 og i 94.491. Nævnet har ikke kunnet lægge vægt på selskabets beskeder til entreprenøren om, hvem tilbud og accept skulle stiles til.

Nævnet bemærker, at entreprenøren under sit arbejde med nedrivning af nabohuset havde skabt nedstyrtningsfare for klagerens hus, og at det derfor havde været nærliggende, at selskabet indhentede klagerens godkendelse af, at entreprenøren skulle opføre væggen i skellet.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, herunder om klagerens sagsanlæg imod sine naboer, kan heller ikke føre til andet resultat.

Det fremgår af forsikringsaftalelovens § 32, stk. 3, at den sikrede i forbindelse med udenretlig fremsættelse og opgørelse af sit krav mod et forsikringsselskab kan kræve rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand dækket af selskabet. Ifølge § 23, stk. 3, i nævnets vedtægter betaler ingen af parterne dog omkostninger til den anden part for behandlingen af en sag i nævnet.

Ankenævnet for Forsikring

21.

94743

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren har haft behov for advokatbistand til at varetage sagen forud for indbringelse af klagen for nævnet. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet havde afvist at yde forsikringsdækning efter modtagelse af rettens tilkendegivelse, og at det derfor var rimeligt, at klagerens advokat fremsatte krav om og argumenterede for forsikringsdækning, da retten havde afsagt dom i overensstemmelse med tilkendegivelsen. Nævnet finder herefter, at rimelige og nødvendige udgifter til advokatbistand efter en samlet skønsmæssig vurdering skal fastsættes til 10.000 kr.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Tryg Forsikring A/S, skal anerkende at det hæfter som rekvirent for opførelsen af væggen i skellet mellem dobbelthusene. Selskabet skal derfor genbehandle sagen og dække udgifterne til udbedring af væggen i skellet mellem klagerens og naboernes hus. Selskabet skal også dække klagerens advokatomkostninger med 10.000 kr. Kontant erstatning forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Jens Kruse Mikkelsen

formand